

دیرستان
فرهنگ منطقه ۲
تهران

تهیه و تنظیم از

مهدی رضا خادم‌لو

درس ۲

ایران و جهان در آستانه دورهٔ معاصر

جهان در استانه دوران مصر

حکومت های جهان در سده های هفدهم تا نوزدهم

کشورهای قوی غرب

انگلستان

روسیه

فرانسه

کشورهای ضعیف مسلمان شرق

حکومت های ایران

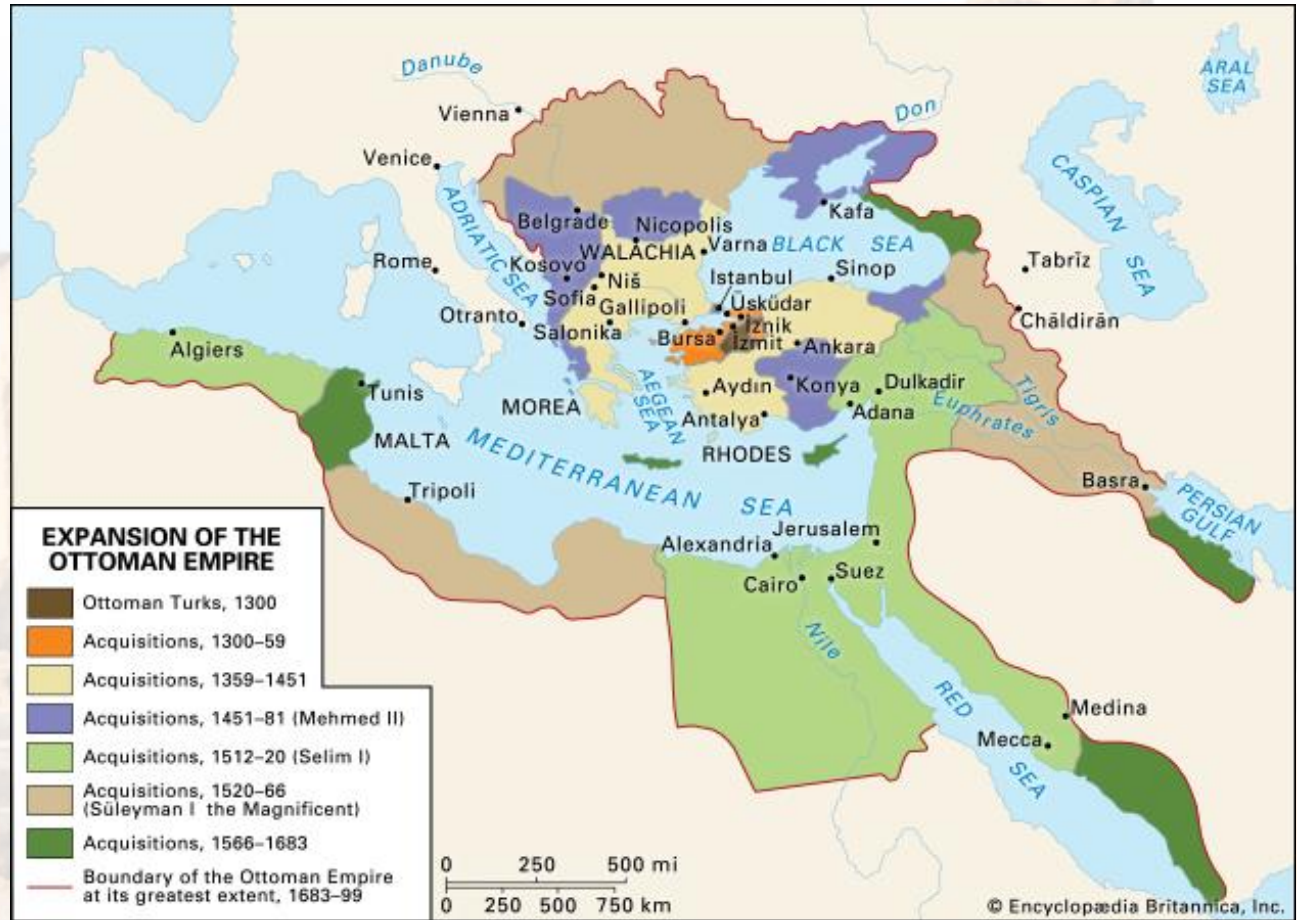
امپراتوری عثمانی

گورکانیان هند

مرد بیمار اروپا، امپراتوری عثمانی

دلایل ضعیف شدن امپراتوری عثمانی

- ۱- گسترده‌گی قلمرو امپراتوری عثمانی
- ۲- تنوع اقوام و ادیان و مذاهب
- ۳- سیاست‌های خشن و نادرست عثمانی در برخورد با اقلیت‌های قومی و مذهبی
- ۴- دخالت‌های زنان حرمسرا در امور کشور
- ۵- فساد سران سپاهیان

مقاومت امپراتوری عثمانی

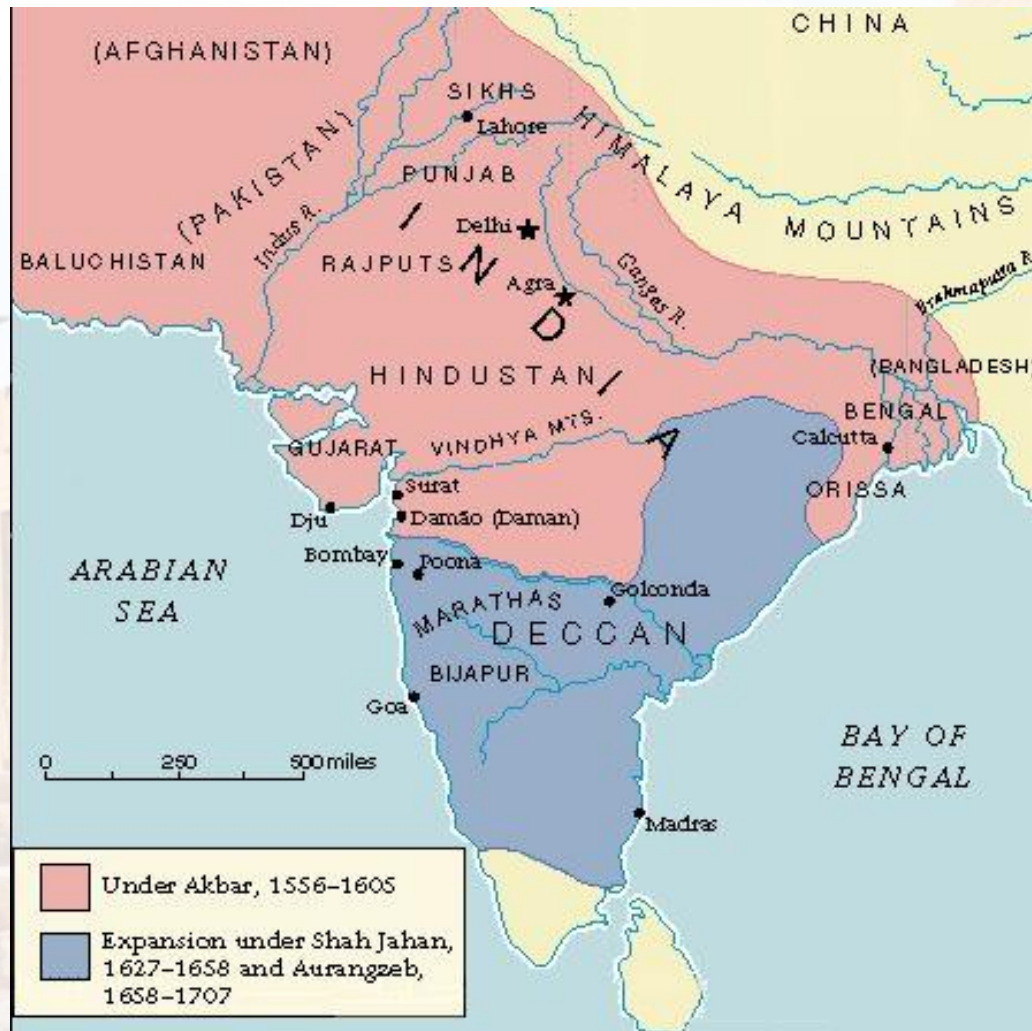
۱- مقاومت در برابر اصلاحات در حکومت

۲- عدم پذیرش پیشنهاد وحدت دینی از جانب نادر افشار

حکومت گورکانیان ہند (مغولان کبیر)

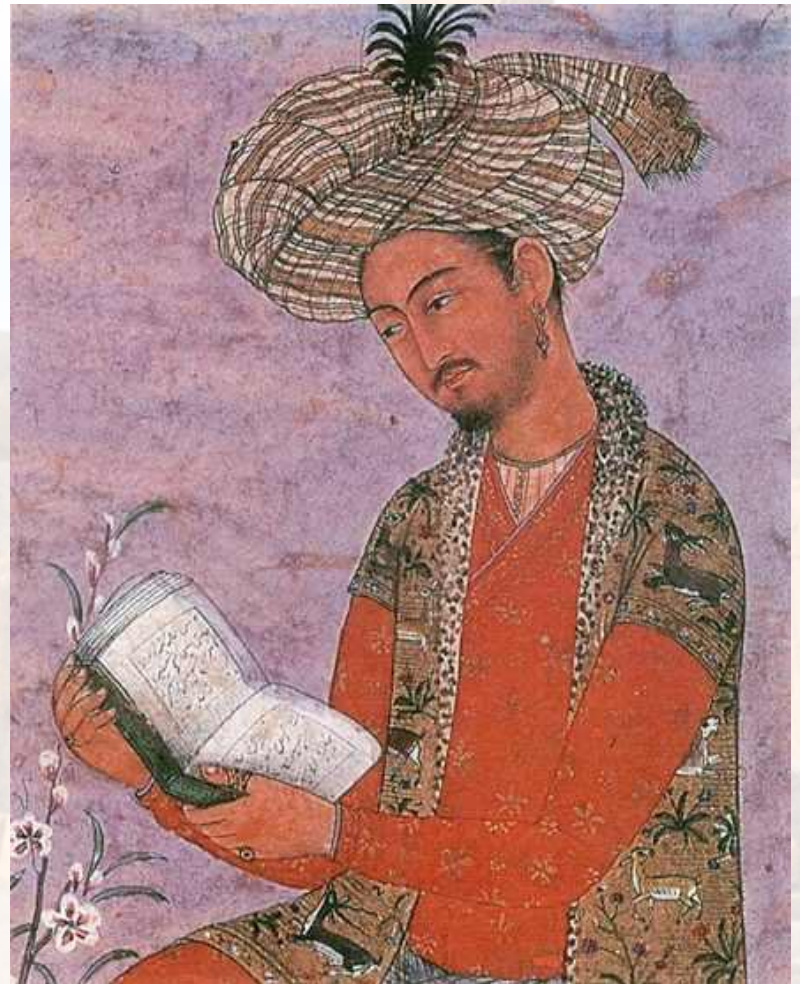

مؤسس گورکانیان هند : ظهیرالدین محمد بابر

ظهیرالدین محمد بابر از نوادگان تیمور بود و بر بخش بزرگی از هندوستان حکومت کرد.
در دوره حکومتش **دین اسلام** و **زبان فارسی** در هند گسترش یافت.

دلایل انحطاط و سقوط گورکانیان

۱- اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان

۲- سوء مدیریت و ضعف شاهان

۳- دسته بندی و توطئه های درباریان

۴- ورود استعمارگران به این سرزمین

ورود استعمارگران به هند

استعمارگران بعدی

فرانسه

هند

انگلیس

اولین استعمارگران

اسپانیا

پرتغال

تأسيس شرکت کمپانی هند شرقی توسط استعمارگران

پیروزی انگلستان در هند در جدال با استعمارگران

تعیین فرمانداری کل برای هندوستان توسط انگلیس

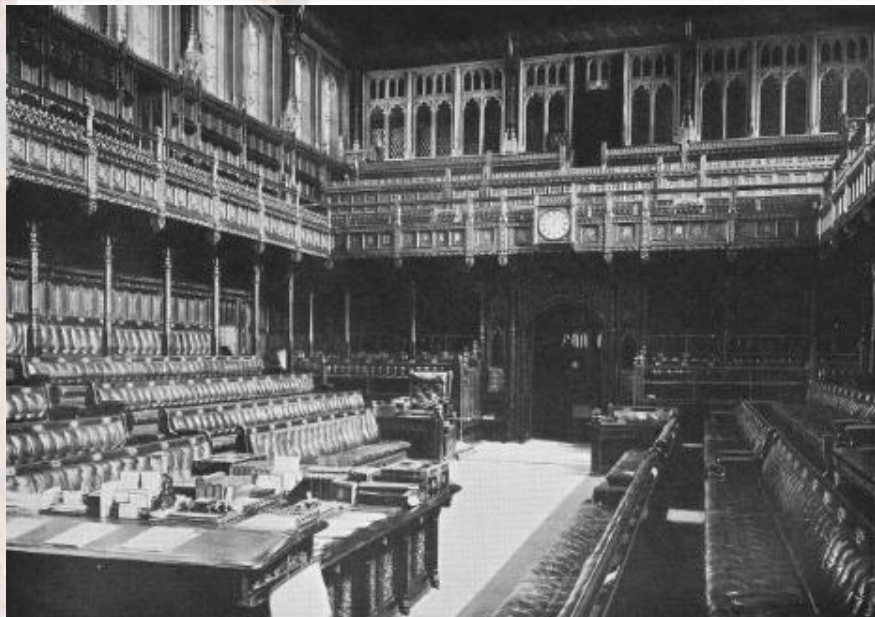
**بہادر شاہ دوم
آخرین فرمانروای
گورکانیان ہند**

تحول سیاسی در انگلستان

در سال ۱۶۴۶ م. میان **چارلز یکم** پادشاه انگلیس با مجلس به ریاست **اولیور کرامول** جنگی در گرفت و در نهایت مجلس به پیروزی رسید.

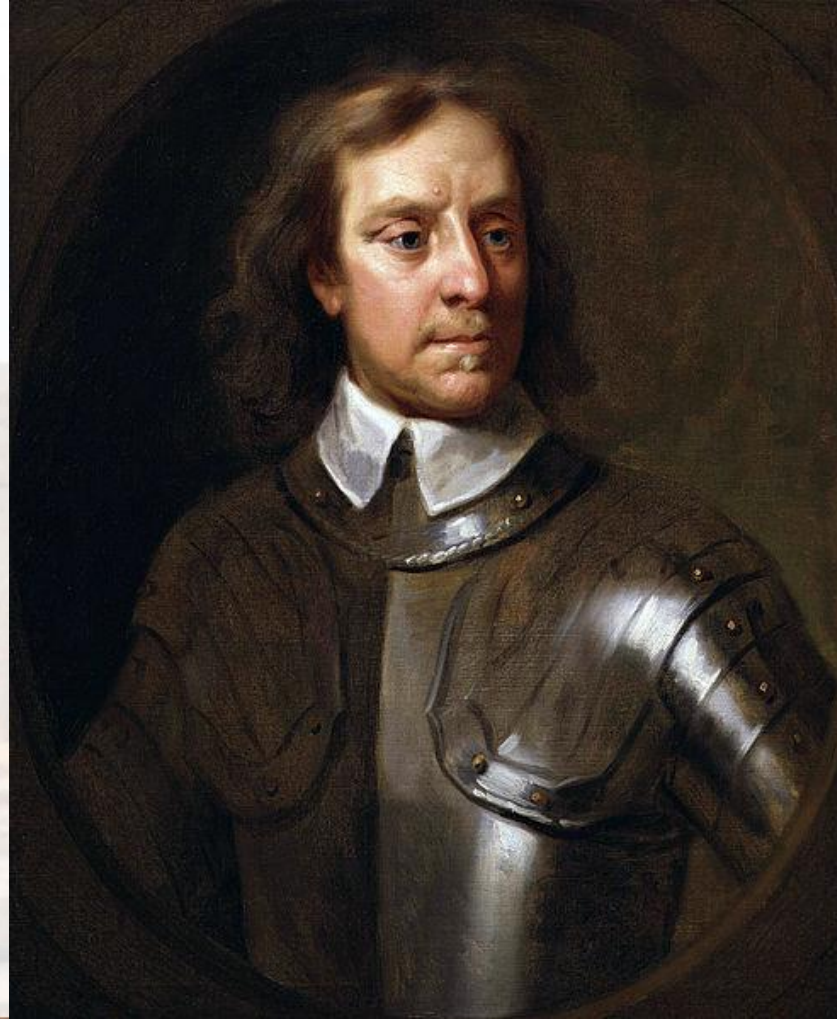
پارلمان انگلستان

چارلز یکم

اليور كرامول، تنها رئيس جمهور تاريخ انگلستان

انقلاب باشکوه در انگلستان

پس از مرگ کرامول، **مجلس و نظام سلطنت** دوباره احیا شد. پادشاهان انگلستان سلطنت را **موهبت الهی** می دانستند و به مجلس توجهی نداشتند. به همین دلیل دوباره بین مجلس و پادشاه مجدداً مجادله شد که در نهایت **مجلس پیروز** شد. این اتفاق در تاریخ انگلستان را «**انقلاب با شکوه**» می گویند.

حکومت ملکه ویکتوریا

در زمان حکومت **ملکه ویکتوریا** در انگلستان بود در این دوره به بخش هایی از **آفریقا، آسیا، اقیانوسیه** و **آمریکای شمالی** دست یافت.

ایلات متحده در راه استقلال

سرزمین ایلات متحده در قرن ۱۸ م. شامل ۱۳ ایالت سواحل اطلس بود که مستعمره انگلستان بود. جمعیت این سرزمین شامل مهاجران اروپایی بود که به دلایل مذهبی، سیاسی و اقتصادی به این سرزمین مهاجرت کردند.

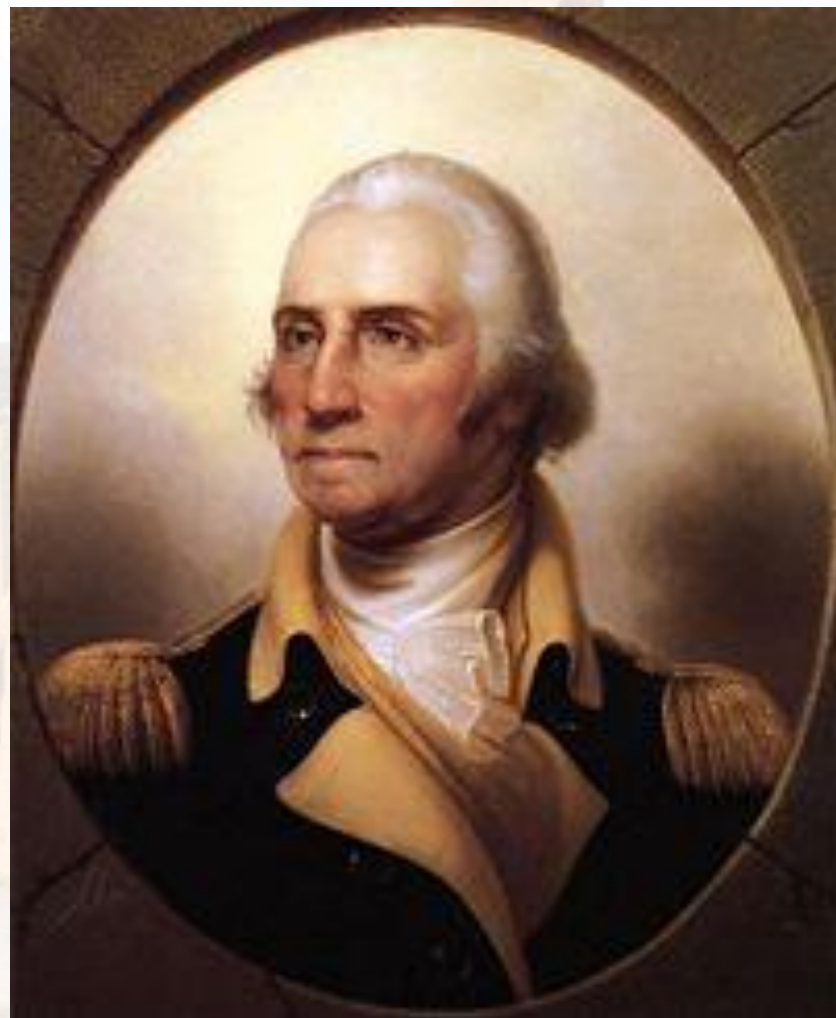

جورج واشنگتن

به دلیل وضع مالیات های سنگین انگلستان، مردم با **تحریک فرانسویان** به رهبری جورج واشنگتن یام کردند.

بعداً او به **اولین رئیس جمهور** تاریخ آمریکا انتخاب شد.

کشتار سرخ پوستان توسط مهاجران اروپایی به آمریکایی

نگارهٔ تکومسه (Tecumseh)، رهبر جنگجوی قبایل سرخ پوست که در برابر پیشروی سربازان آمریکایی مقاومت بسیاری کرد (اوایل قرن ۱۹ م).

انقلاب کبیر فرانسه در ۱۷۸۹م.

جامعه فرانسه در آستانه انقلاب کبیر

- ۱- **طبقه ممتاز:** شامل اشراف و زمین داران بزرگ که علاوه بر داشتن امتیازات بسیار، از پرداخت مالیات معاف بودند.
- ۲- **طبقه متوسط:** عمدتاً جزو تحصیل کردگان بودند و به وکالت، نویسندگی، تجارت، طبابت و روزنامه نگاری مشغول بودند. از طبقه ممتاز به دلیل قائل نبودن امتیاز ناراضی بودند.
- ۳- **طبقه سوم:** جمعیت زیاد جامعه بودند. بار اصلی مالیات و خدمات نظامی بر دوش آنان بود.

عوامل شکل گیری انقلاب کبیر فرانسه

۱- ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی فرانسه

۲- مشکلات اجتماعی و نارضایتی طبقه متوسط و فقیر

۳- تحولات فکری جامعه فرانسه تحت تاثیر نهضت روشنگری

روشنفکران فرانسه، مشهور به دایره المعارف

به اطاعت از عقل و مبارزه با خرافات اعتقاد داشت.	ولتر	
از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد.	مونتهسکیو	
بر اهمیت انتخابات و حکومت حاصل از قرارداد اجتماعی تأکید داشت.	روسو	

حمله مردم به زندان باستیل پاریس

لویی شانزدهم، پادشاه مستبد فرانسه

لویی شانزدهم وادار به امضای
قانون اساسی جدید و پذیرش نظام
مشروطه سلطنتی شد.
مدتی بعد انقلابیون او را عزل و
نظام جمهوری برقرار کردند.

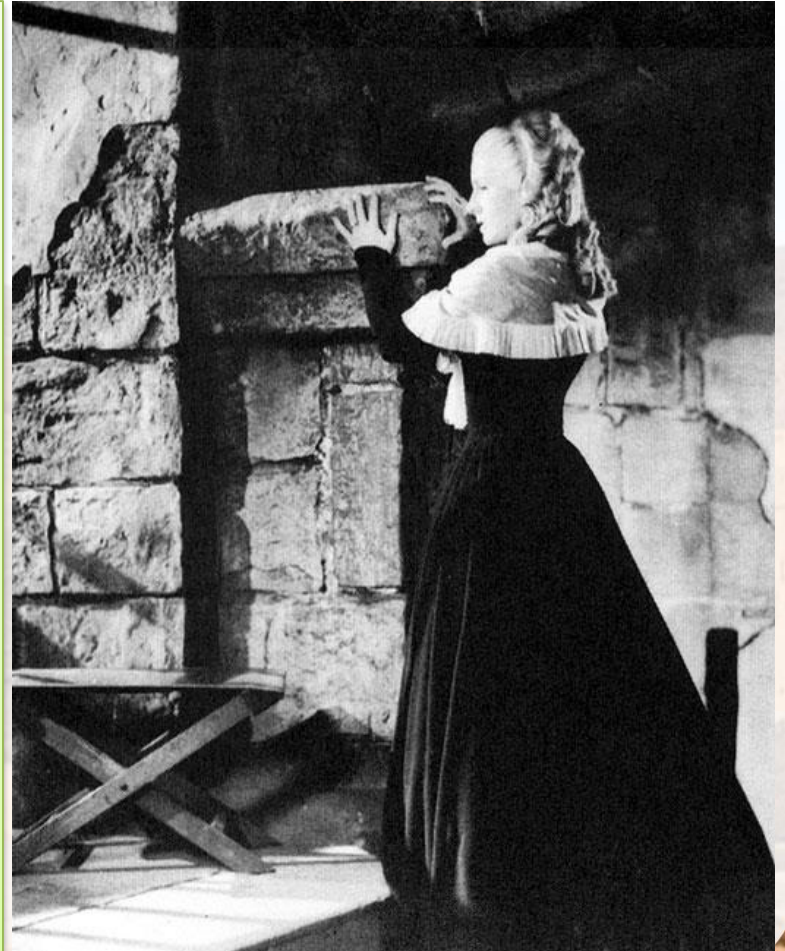

ماری آنتوانت، همسر لوئی شانزدهم

❖ ماری آنتوانت فرزند فرانسوای اول پادشاه اتریش بود.

❖ او در چهارده سالگی به فرانسه فرستاده شد تا با ولیعهد شانزده ساله این کشور ازدواج کند. دلیل این ازدواج کمک به بهبود روابط میان دو کشور و به وجود آمدن یک وارث مذکر برای تاج و تخت فرانسه بود.

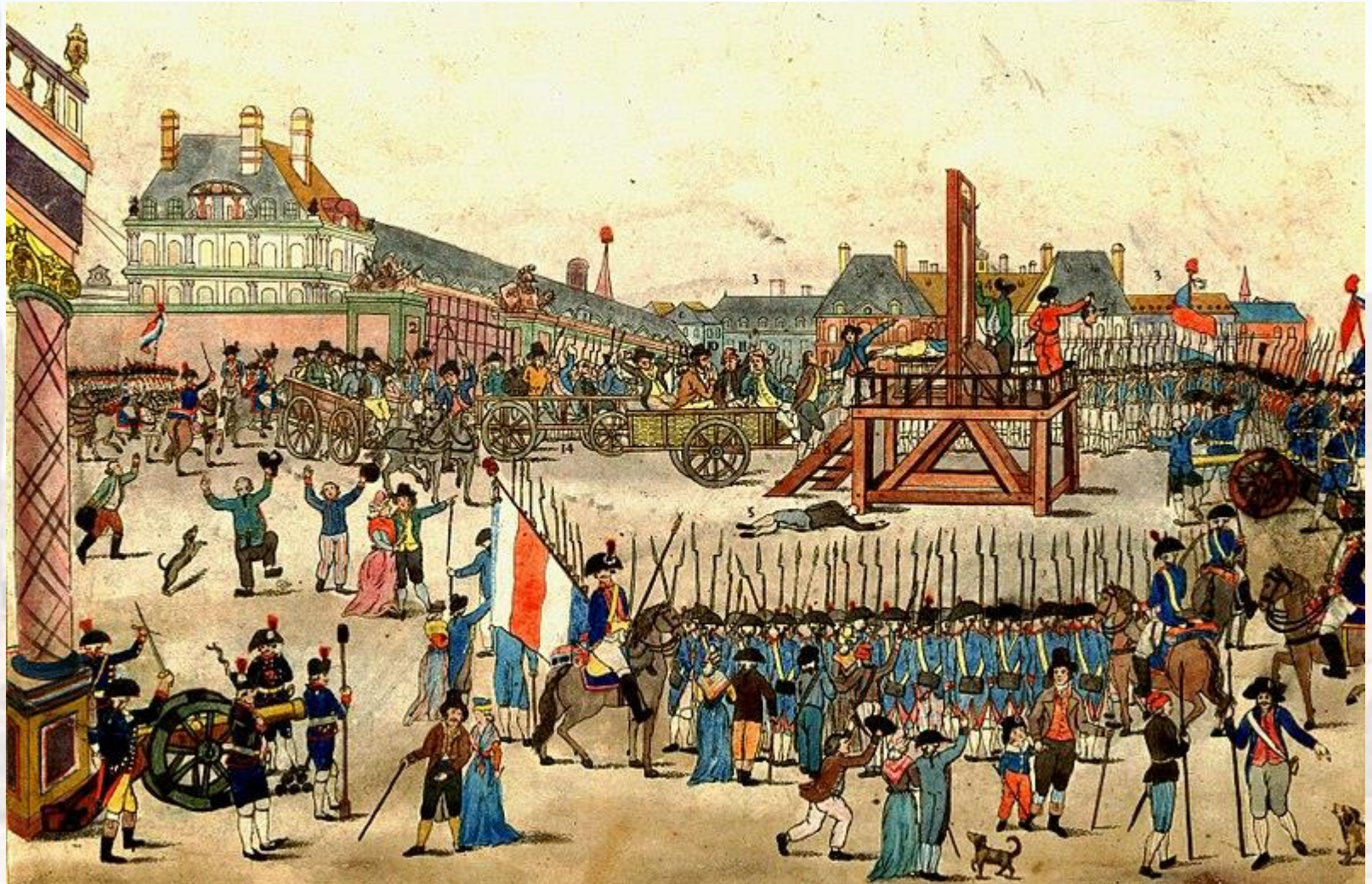
❖ در آن زمان فرانسوی ها از کشورهای همسایه خود بویژه اتریشی ها خوششان نمی آمد و چنین ازدواجی می توانست **اختلاف** میان کشورهای همسایه در اروپا را کمتر کند.

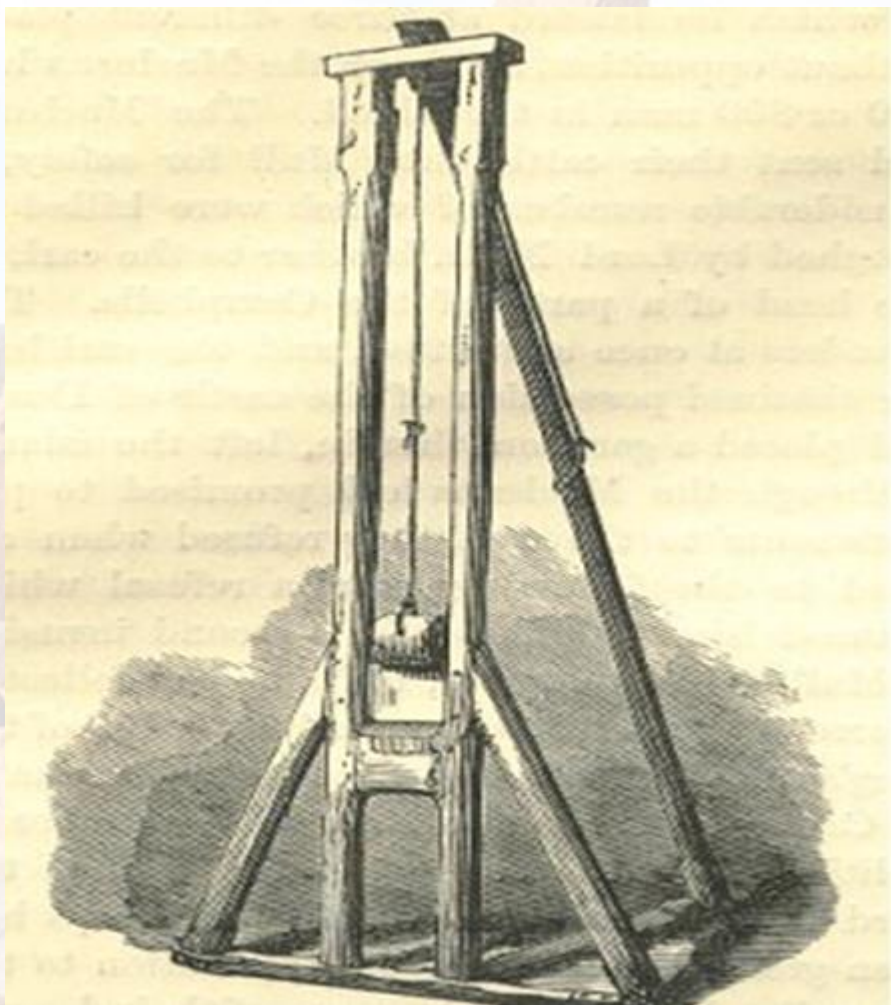
اعدام لوئی شانزدهم و ماری آنتوانت

گیوتین وسیله اعدام در فرانسه

تأثیر اعدام لویی شانزدهم و ماری آنتوانت در اروپا

اعدام لویی شانزدهم و ماری آنتوانت
و نیز افکار شعارهای آزادی خواهانه
انقلابیون موجب ترس و خشم دولت ها
در کشورهای اروپایی شد. در نتیجه
آنها با فرانسه وارد جنگ شدند.

ناپلئون بناپارت

ناپلئون ، فرمانده ارتش

فرمانده فرانسه در جنگ با کشورهای اروپایی بود.
ناپلئون با پیروزی های درخشان خود در این جنگ ها به شهرت زیادی رسید.

به قدرت رسیدن ناپلئون در فرانسه

ناپلئون در سال ۱۷۹۹ با اجرای کودتا به قدرت رسید.

او سپس به عنوان **امپراتور فرانسه** انتخاب شد.

دوران **حکومت ناپلئون** (۱۸۰۴ تا ۱۸۱۴) با **تحولات سیاسی و نظامی** زیادی در اروپا و ایران صورت گرفت.

انقلاب صنعتی، دگرگونی جهان

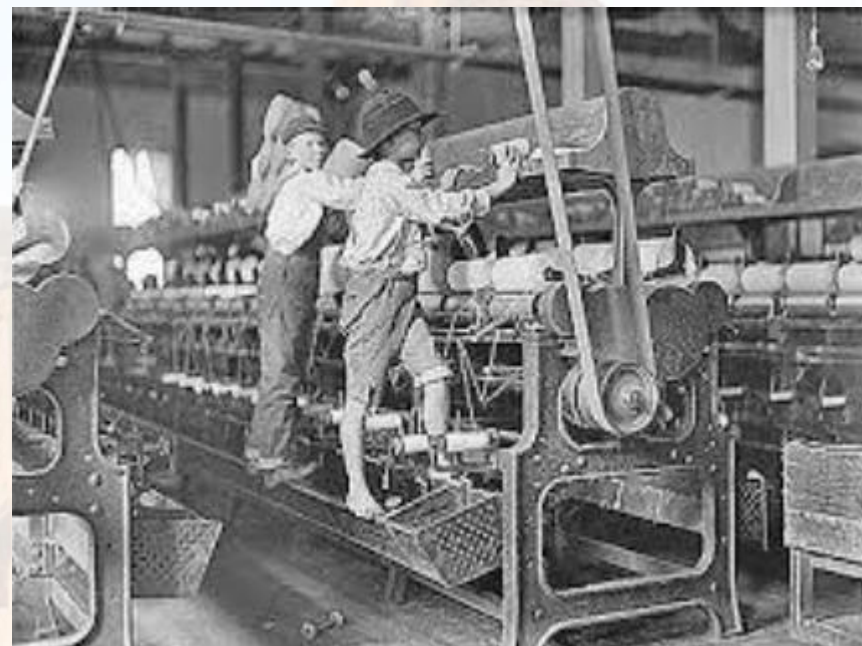
تا اواخر قرن ۱۸ م عامل اصلی تولید نیروی **بازوی انسان** بود.

انقلاب صنعتی یعنی استفاده از **نیروی**

محرکه آب و بعد **بخار** به جای نیروی

انسان انقلاب صنعتی از انگلستان و با

اختراع و تکمیل ماشین بخار آغاز شد.

نخستین تحولات صنعتی در اروپا

کشاورزی

نساجی

حمل و نقل

پارچه بافی

نیاز کشورهای اروپایی بعد از صنعتی شدن

۱- نیاز به مواد اولیه

۲- نیروی کار ارزان

۳- بازار فروش محصولات

۴- سرمایه مادی فراوان

۵- حمایت دولت ها

پیامدهای انقلاب صنعتی

دو پیامد اقتصادی-اجتماعی انقلاب صنعتی:

الف) گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی

ب) افزایش استثمار و بهره‌کشی از **کارگران** (در داخل اروپا)

پیامدهای دیگر انقلاب صنعتی:

❖ باعث **تغییر مناسبات** انسانی، اجتماعی و اقتصادی شد.

❖ موجب **قدرت** و رفاه بیشتر **اروپاییان** شد.

❖ باعث **گسترش** بی‌رویه **شهرها** گردید.

❖ باعث **رشد سریع جمعیت** گردید.

❖ موجب به وجود آمدن **فاصله طبقاتی** گردید.

❖ باعث **نارضایتی اجتماعی** و اقتصادی گردید.

❖ موجب ایجاد **آلودگی‌های زیست محیطی** شد.

پتر کبیر تزار روسیه

اقدامات پتر کبیر برای قدرتمند کردن سیاسی

- ۱- استخدام کارشناسان اروپایی
- ۲- تاسیس مدارس و دانشگاه های جدید
- ۳- تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی

برنامه پتر کبیر برای قدرتمند کردن روسیه

گسترش **سرزمین روسیه** و دستیابی به **دریاهای آزاد** برای کسب منافع تجاری و سیاسی
اقدامات نظامی وسیعی در نواحی شرقی اروپا و حوزه **دریای بالتیک** و نیز در دریای **خزر** و دریای **سیاه** انجام داد و روسیه جنگ های متعدد با ایران و عثمانی داشت.

تهیه و تنظیم

مهدی رضا خادم‌لو - دبیر منطقه ۱۸ تهران